

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 3Csp/170/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204866
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Butašová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:2717204866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Jankou Butašovou v spore žalobcu R. D., narodeného X.X.XXXX, bývajúceho na T. č. XXXX/X v X. proti žalovanému EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom na Pajštúnskej 5 v Bratislave, IČO: 35724803, zastúpenému splnomocnencom TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom na Pajštúnskej 5 v Bratislave, o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov a o určenie neprijateľných podmienok, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žalovanému súd oproti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na Okresný súd Skalica dňa 19.9.2017 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že 1. bezúčelový úver a revolvingový úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom ě. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, je bezúročný a bez poplatkov, 2. bezúčelový úver a revolvingový úver poskytnutý žalobcovi na základe úverovej zmluvy ě. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, je bezúročný a bez poplatkov, 3. zmluvná podmienka uvedená v zmluve o hotovostnom úvere a zmluve o revolvingovom ě. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v znení: „Podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárame: b) dohodli o zrážkach zo mzdy, prípadný nesúhlas označte krížikom: // a c) dohodli o zmluvnej pokute podľa Hlavy 18 ÚP; to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v úverových podmienkach. Vyznačením krížiku nás žiadate, aby vzájomné spory zo zmluvy o platobných službách boli rozhodované v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom v súlade so zákonom o platobných službách. Žiadosť vyznačte krížikom.“, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, 4. zmluvná podmienka uvedená v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012, uzavretej medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného v znení: „Spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú a) zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty, c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v ÚP.“, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.06.2017 sa žalovaný stal vlastníkom pohľadávky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, Piešťany 921 22, ktorá vznikla voči žalobcovi na základe úverovej zmluvy č.

XXXXXXXXXX, uzavretej dňa 31.07.2012, a na základe zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom č. XXXXXXXXXXXX uzavretej dňa 15.05.2014. Medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného došlo dňa 15.05.2014 k uzavretiu zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý bezúčelový úver vo 1 600 eur, ktorý mal byť splatený v 60 mesačných splátkach po 64,85 eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom mala byť v sume 3 438 eur. Zároveň bol žalobcovi poskytnutý revolvingový úver vo výške 500 eur. Podpisom tejto zmluvy zároveň podľa zmluvných dojednaní došlo k uzatvoreniu dohody o zrážkach zo mzdy a dohody o zmluvnej pokute. Medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného došlo dňa 31.07.2012 k uzavretiu úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý účelový úver v sume 2 600 eur, ktorý mal byť splatený v 84 mesačných splátkach po 72,87 eur, celková čiastka splatná spotrebiteľom mala byť v sume 6 121,08 eur. Podpisom tejto zmluvy zároveň podľa zmluvných dojednaní došlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere a dohody o zrážkach zo mzdy. V danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, pre ktoré je typické, že návrh zmlúv býva veľmi často predtlačný na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť, žalovaný poukázal na § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Zmluva o hotovostnom úvere a zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 podľa žalobcu neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to najmä: adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, ďalej výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve nie je uvedený údaj o výške a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v zmluve je uvedená len výška splátky, žalovaný odkázal na rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 20.04.2015 sp. zn. 11 Co/127/2015, podľa ktorého spotrebiteľ musí vedieť koľko ktorej splátky prípadne na istinu, úroky a iné poplatky, ďalej neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru - žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10.12.2012 sp. zn. 16Co/315/2012 a rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 22.05.2013 sp.zn. 1700/151/2012, podľa ktorých je potrebné trvať na tom., že termín konečnej splatnosti úveru musí byť určený konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do takéhoto vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, ďalej nesprávne uvedenú celkovú čiastku spojenú so zaplatením úveru, keď súčin mesačnej splátky a počtu splátok predstavuje sumu 3 891 Eur (64,85 eur x 60), zmluva obsahuje celkovú čiastku vo výške 3 438 eur, následne nesprávny údaj o RPMN, ďalej žalovaný uviedol, že ročná úroková sadzba vo výške 35,09 % je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery zo splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci 5/2014 bola priemerná úroková miera vo výške 12,67 %. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, odkázal pri tom na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 07.03.2017 sp. zn. 17Co/15/2017. Ďalej žalobca poukázal na nesprávny údaj o priemernej RPMN, ktorá mala byť uvedená v zmluve vo výške 20,54% a nie 18,87%. Na základe uvedených skutočností je potrebné bezúčelový úver a revolvingový úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 považovať za bezúročný a bez poplatkov. Podľa žalobcu ani Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to najmä adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve nie je podľa žalobcu uvedený údaj o výške a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v zmluve je uvedená len výška splátky. Spotrebiteľ musí vedieť koľko z ktorej splátky prípadne na istinu, úroky a iné poplatky (rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 20.04.2015 sp. zn. 11 Co/127/2015), zmluva neobsahuje tiež dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru, žalobca opätovne odkázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 10.12.2012 sp. zn. 1600/315/2012. rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 22.05.2013 sp. zn. 17Co/151/2012. Podľa žalobcu úroková sadzba vo výške 27,32 % je v rozpore s dobrými mravmi. Podľa priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) pre spotrebiteľské a ostatné úvery zo splatnosťou od 5 do 10 rokov v mesiaci 7/2012 bola priemerná úroková miera vo výške 13,53 %.

Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú. Žalobca poukázal opäť na rozsudok Krajského súdu Prešov z 7.3.2017 sp. zn. 17Co/15/2017. Podľa žalobcu RPMN musí byť v zmluve určená presným percentuálnym vyjadrením. Na základe uvedených skutočností je úver poskytnutý žalobcovi na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. K tretiemu výroku petitu ohľadom určenia neprijateľných zmluvných podmienok žalobca uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Formulácia Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods.5 OZ), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí: čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Žalobca tiež z opatrnosti uviedol, že v danom prípade sa jedná o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá musí obsahovať zákonné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z., pričom je nesporné, že žalovaný takýmto spôsobom obchádza zákon a z tohto dôvodu je táto zmluva neplatná na základe § 39 Občianskeho zákonníka a keďže je neplatný základný právny vzťah, teda úverová zmluva, nemôže byť platná ani zabezpečovací inštitút, teda dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ktorá má akcesorický charakter k základnej (úverovej) zmluve. Dôsledok neplatnosti zmluvy je ten, že zmluvné strany si majú vrátiť to, čo si navzájom plnili. pričom totožný záver by vyplynul aj zo skutočnosti, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti (druh spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia), čo predstavuje iba základné obligatórne náležitosti v súlade so zákonom č. 129/2010 Z. z. v platnom znení a z týchto dôvodov by bol úver bezúročný a bezpoplatkový, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorá sa nevzťahuje len na istinu úveru, je preto v rozpor so zákonom (§ 39 OZ), keďže zabezpečuje aj neexistujúcu pohľadávku a preto by bola aj z tohto dôvodu neplatná. Naliehavý právny záujem na žalobe oprel žalobca o zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal pritom na rozsudok Krajského súdu Trenčín z 24.1.2017 sp. zn. 6Co/107/2016.

3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe podaním, doručeným súdu 7.3.2019 tak, že naliehavý právny záujem je podmienkou procesnej prípustnosti každej určovacej žaloby a súd je povinný ex offa skúmať naliehavý právny záujem žalobcu na akomkoľvek určení, t. j. aj na určení bezúročnosti a bez poplatkovosti poskytnutého úveru, resp. na určení neprijateľných zmluvných podmienok. V prípade, ak naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, súd je povinný určovaciu žalobu zamietnuť. Žalovaný zastáva názor, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V súdenom prípade totiž neexistuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom. Aj v prípade, ak by súd vyhovel podanej určovacej žalobe, sa totiž žalovaný môže naďalej domáhať voči žalobcovi žalobou plnení, ktoré vyplývajú zo zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012. V prípade podania takejto žaloby zo strany žalovaného by bol navyše konajúci súd povinný ex offa posúdiť prípadnú bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru poskytnutého na základe zmluvy, resp. posúdiť zmluvu s akcentom na prípadný výskyt neprijateľných zmluvných podmienok (najmä s poukazom na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a poskytnúť žalobcovi (ako spotrebiteľovi) náležitú právnu ochranu v prípade zistenia, že poskytnutý úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, resp. v prípade zistenia neprijateľných zmluvných podmienok. Žalobca na základe uvedeného podľa názoru žalovaného nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže takto podaná žaloba len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Žalobcom vymedzený petit žaloby tak nevytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a ani nepredíde

žalobe na plnenie (keďže žalovaný aj v prípade právoplatného požadovaného určenia môže podať voči žalobcovi žalobu na plnenie, domáhať sa svojho nároku vyplývajúceho zo zmluvy a vo veci konajúci súd v takomto „novom“ konaní bude povinný ex offio posúdiť zmluvu). Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Cdo 31/2011 zo dňa 06.12.2012: „Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snád len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania.“ Žalovaný pre úplnosť uviedol, že predmetné zmluvné ustanovenia, ktorých neplatnosť žalobca žiada určovacím výrokom vysloviť, nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko sa jedná o zabezpečovacie ustanovenia, ktoré upravujú oprávnenia veriteľa, ktoré môže veriteľ využiť v prípade, ak dlžník poruší svoju povinnosť splácať pohľadávku riadne a včas. V danom prípade je teda dlžník osobou, ktorá porušuje zmluvné povinnosti a pre prípad, že by k takejto situácii došlo si veriteľ a dlžník priamo v zmluve dojednali zákonom dovolené a predpokladané oprávnenia veriteľa, ktoré veriteľ môže (a zároveň nemusí) využiť za účelom zabezpečenia uspokojenia svojej pohľadávky. Na základe uvedeného predmetné ustanovenia podľa názoru žalovaného nespôsobujú hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán a preto takéto ustanovenia nemôžu byť považované za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaný má na základe uvedeného za to, že v posudzovanej veci nie je možné úver poskytnutý na základe zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 15.05.2014 a úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 31.07.2012 považovať za bezúročný a bez poplatkov a žalobca navyše nepreukázal svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ako jednu zo základných procesných podmienok prípustnosti určovacej žaloby, z týchto dôvodov žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

4. Riadne a včas predvolaný žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Splnomocnenec žalovaného svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, neuviedol dôvody svojej neúčasti. Súd podľa § 180 C.s.p. rozhodol, že bude konať v neprítomnosti žalobcu a splnomocnenca žalovaného.

5. Súd nepostupoval po vyvolaní veci a zistení neprítomnosti strán na pojednávaní podľa § 181 ods. 1 a 2 C.s.p. nepostupoval.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení do 31.5.2014 (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

8. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení od 1.4.2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

9. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané, ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, ods. 3 ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané, ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

12. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie, ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch (ďalej len zákon č. 250/2007 Z.z.) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov: § 2 na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a) , b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok, h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru, k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného

konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, § 9 ods. 1 Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi, § 9 ods. 2 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

16. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), a písm. d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

17. Podľa § 137 písm. c) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa okrem iného rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

18. Predmetom konania je určenie, že úver poskytnutý žalobcovi na základe zmluvy o hotovostnom úvere a zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 15.5.2014 a úver poskytnutý žalobcovi na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 31.7.2012 je bezúročný a bez poplatkov a uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy v týchto zmluvách je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. Žalobca vychádzal pri podaní žaloby z ustanovení uvedených pod bodmi 7 až 13, týkajúcich sa spotrebiteľskej zmluvy. Zo zmluvy, predloženej žalobcom je zrejmé, že sa jednalo medzi právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s. a žalovaným o spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej žalobca bol na strane spotrebiteľa a spoločnosť bola dodávateľom finančnej služby. Zmluva, z ktorej žalobca žaloval určenie je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú dopadajú aj ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozsudku, uvedené v rozsudku.

19. Podľa citovaného ustanovenia v bode 17 rozsudku žalobou možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Súdna prax ustálila, že určovacou žalobou sa možno domáhať aj platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov. Súd sa preto v prvom rade musí zaoberať otázkou prípustnosti určovacej žaloby a v tej súvislosti aj otázkou danosti naliehavého právneho záujmu. Ak súd dospeje k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky pre prípustnosť určovacej žaloby, resp. že nie je preukázaná danosť naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je potrebné takúto žalobu zamietnuť bez vykonávania ďalšieho dokazovania. Právny záujem žalobcu musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, teda naliehavý. Žalobca teda musí tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jednou z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe vyhovieť. Naliehavosť právneho záujmu je daná vtedy, ak je tu stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami konania je sporný, jestvuje ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, a jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Naliehavý právny záujem je zásadne daný vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu alebo, ak by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým.

20. Určovacia žaloba má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva - určovacia žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba o splnenie povinnosti. V prípade možnosti žalovať priamo splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov. Uvedená zásada, že žalobca sa nemôže žalobou úspešne domáhať určenia právneho vzťahu alebo práva tam, kde sa môže domáhať splnenia povinnosti, však neplatí vtedy, ak žalobca (napriek možnosti domáhať sa priamo splnenia povinnosti) preukáže, že má naliehavý právny záujem na určení určitého práva alebo právneho vzťahu; v takomto prípade treba jeho určovaciu žalobu považovať za procesne prípustnú. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o dôvod pre zamietnutie žaloby (rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 25Co/92/2016-105 z 21.6.2017).

21. Žaloba žalobcu o určenie konkrétnych zmluvných podmienok za neplatné a určenie dvoch poskytnutých úveroch za bezúročné a bez poplatkov je nesporne určovacou žalobou v zmysle § 137 písm. c) C.s.p., keďže jej predmetom je určenie neplatnosti dojednaní v právnom vzťahu a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutých úverov. Je preto pre procesnú prípustnosť a úspešnosť takejto určovacej žaloby nevyhnutné, aby žalobca preukázal svoj naliehavý právny záujem na takomto určení. Nakoľko zákonodarca nestanovil osobitnú výnimku pre spotrebiteľské vzťahy, súd musí vždy ex offio skúmať naliehavý právny záujem aj spotrebiteľa na určení podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú a teda neplatnú ako aj na určení úveru za bezúročný a bez poplatkov, pričom v danom prípade, v tomto štádiu konania žalobca takýto naliehavý právny záujem na požadovanom určení nepreukázal. Žalovaný nepreukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže podaná žaloba len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie, nemá preto pre žalobcu praktický význam. Mala by ho vtedy, keď by v rámci žaloby o plnenie žiadal preskúmať ako predbežnú otázku neprijateľnosť a teda neplatnosť zmluvných dojednaní a bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutých úverov. Žalobca však takúto žalobu nepodal a je len logické, že v prípade úspechu v tomto konaní by nasledovala žaloba žalobcu o plnenie respektíve o vydanie bezdôvodného obohatenia. Tomu nasvedčuje aj časť žaloby, v ktorej žalobca uvádza, že touto žalobou tiež sleduje zistiť, aký je jeho skutočný dlh nad rámec finančných prostriedkov - úroky, poplatky. Žalobca by teda požadovaným určením nedosiahol odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Žalobcom naformulovaný petit žaloby tak netvorí pevný základ pre právne spory strán sporu a ani nepredíde žalobe na plnenie. Pre uvedené dôvody súd žalobu zamietol. Nebolo preto potrebné skúmať podanú žalobu z hľadiska merita veci, pretože určovacia žalobca nebola podaná dôvodne z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu. V rozsudku preto súd neuvádza, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil.

22. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Súd rozhodol o trovách konania s použitím ustanovenia § 255 C.s.p., pričom súd žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania oproti žalobcovi v plnom rozsahu .

25. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Skalica, trojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak rozhodnutie súdu priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok, po vykonateľnosti tohto rozhodnutia oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z.).